

Suomiko tieteen kieli?

Keskustelutilaisuus suomen kielen oikeuksien 150-vuotisjuhlavuoden päättyessä

Tieteiden talon salissa 104 (Kirkkokatu 6, Helsinki) maanantaina 25.11.2013 klo 12.00–16.30

Järjestäjät: Jaakko Juteini -seura ry, Kotikielen Seura ry ja Kotimaisten kielten keskus

Ohjelma

12.00–12.15 Tilaisuuden avaus

Professori Pirkko Nuolijärvi, Kotimaisten kielten keskus

12.15–13.00 Suomentaja Kimmo Pietiläinen, Terra Cognita

Miksi suomen kielen arvostus vähenee oppineisuuden lisääntyessä?

Suomi on luopumassa suomen kielestä. Yliopiston opiskelijoita koulutetaan englanniksi, vaikka suurin osa heistä tekee elämäntyönsä Suomessa. Eliitti luulee, että hienoja ajatuksia tuotetaan vain vieraalla kielellä. Kuitenkin suuret ajatukset ajatellaan aina omalla äidinkielellä. Sitä jokainen ymmärtää kielistä parhaiten.

13.00–13.45 Dekaanin Anna Mauranen, Helsingin yliopisto

Tieteen kansalliset ja kansainväliset kielet

Tiede on luonteeltaan kansainvälistä. Myös ensimmäiset yliopistot olivat läpeensä kansainvälisiä, mitä helpotti se, että Euroopassa oppineet käyttivät latinaa yhteisenä kielenään. Kansainväliset kielet ovat sittemmin vaihtuneet nykykieliin, viimeisimpänä englantiin, mutta etenkin valistusajalta lähtien myös kansallisia kieliä on käytetty tieteen kielinä. Kansallisille ja kansainvälisille kielille on vähitellen kehittynyt työnjako tutkimuksessa ja korkeimmassa opetuksessa – molempia tarvitaan.

13.45–14.15 Kahvi

14.15–15.00 Professori Pertti Haaparanta, Aalto-yliopisto

Talouskeskustelun mieli ja kieli

Käsittelen termejä, niiden mielen muutoksia, kun niitä käännetään, ja sellaisten termien kuin "kestävyysvaje" vähän orwellmaista käyttöä. Kysyn esimerkiksi, että jos kestävyysvaje kuvaa jonkin pitkän ajan ongelman sisältöä nykyhetkellä, niin miten vaje voi muuttua vuoden kahden sisällä kaksinkertaiseksi.

15.00–15.45 Professori Tiina Onikki-Rantajääskö, Helsingin yliopisto

Toiminnan paikat – Julkaisufoorumi ja Tieteen termipankki

Kielelliset valinnat ovat jokapäiväistä toimintaa, myös tiedeyhteisössä. Kommentoin muutamia hankkeita, joissa tiedeyhteisön jäsenet omalla aktiviteetillaan vaikuttavat eri kielten asemaan ja käyttömahdollisuuksiin tieteen kentällä. Julkaisufoorumi luokittelee tieteellisiä julkaisukanavia laadun perusteella, Tieteen kieli (<http://www.tieteenkieli.fi/>) pitää esillä suomenkielisiä tiedejulkaisemista ja Tieteen kansallinen termipankki (<http://tieteentermipankki.fi>) kokoaa eri tieteenalojen tutkijoita termityöhön Tieteen termipankin internet-alustalle kehittämään suomen kieltä tieteen kielenä ja helpottamaan tieteen rinnakkaiskielisyyttä.

15.45–16.15 Keskustelua

16.15–16.30 Päätössanat

Jaakko Juteini -seuran puheenjohtaja, filosofi Eero Ojanen

Tilaisuus on kaikille avoin.

Tervetuloa!